

بسیج و رسانه

برای اینکه رابطه بسیج و رسانه را کشف کنیم ابتدا نظری به بسیج و مأموریت های اصلی آن می اندازیم و سپس نقش رسانه را مرور می کنیم تا رابطه این دو و تأثیر و تأثرشان بر یکدیگر آشکار شود.

نصر: برای اینکه رابطه بسیج و رسانه را کشف کنیم ابتدا نظری به بسیج و مأموریت های اصلی آن می اندازیم و سپس نقش رسانه را مرور می کنیم تا رابطه این دو و تأثیر و تأثرشان بر یکدیگر آشکار شود.

انسان وقتی با مفهوم بسیجی برخورد می کند و مصادیق آن را در جامعه اسلامی مشاهده می کند، با اندکی تعمق به واژه «بعثت» در قرآن کریم راه می یابد. آیا به نظر شما بسیجی در فرهنگ انقلاب اسلامی، آن انسان مبعوث و برانگیخته ای نیست که برای خود رسالت الهی قائل است. اگر چنین است به چند آیه کریمه از قرآن مراجعه می کنیم تا مأموریت های بسیج را استخراج کنیم.

سوره بقره آیه 129

ربنا و ابعث فیهم رسولانهم یتلو علیهم آیاتک و یعلمهم الکتاب و الحکمه و یتزکیهم انک انت العزیز الحکیم
حضرت ابراهیم در دعای خود به درگاه احدیت از او درخواست می کند که در بین موحدان رسولی را مبعوث کند تا مأموریت های زیر را انجام دهند:

1- نشانه ها و آیات خدا را بخوانند و به سمع مردم برسانند.

2- کتاب خدا (قرآن) را تعلیم نمایند.

3- حکمت (تصمیم گیری در هر زمینه) را آموزش دهند.

4- آنها را پاک نمایند (به حیات طیبه برسانند).

سوره آل عمران آیه 164

لقد من الله علی المومنین اذ بعث فیهم رسولانهم یتلو علیهم آیاته و یتزکیهم و یعلمهم الکتاب و الحکمه و ان کانوا من قبل لفی ضلال مبین
خداوند با بعثت رسول (ص) بر مومنان منت نهاده تا برای نجات آنها از گمراهی آشکار، آیات الهی را بر آنها بخوانند، آنها را تزکیه کنند و به آنها کتاب و حکمت تعلیم نمایند.

سوره جمعه آیه 2

هو الذی بعث فی الامیین رسولانهم یتلو علیهم آیاته و یتزکیهم و یعلمهم الکتاب و الحکمه و ان کانوا من قبل لفی ضلال مبین

این آیه هم همان مأموریت های دو آیه قبلی را به عنوان هدف از بعثت رسول بیان می کند.

بسیج و حضرت امام (ره)

حضرت امام (ره) در آخرین پیام خود (2/9/67) مأموریت های زیر را برای بسیج برشمرده اند:

بسیج شجره طیبه است

بسیج معراج اندیشه پاک اسلامی است

یکی از ضروری ترین تشکله ها، بسیج دانشجویی و طلبه است.

فرزندان بسیجی ام پاسدار اصول تغییر ناپذیر «نه شرقی و نه غربی» باشند.

باید بسیجیان جهان اسلام در فکر ایجاد حکومت بزرگ اسلامی باشند.

بدون آمریکا و شوروی می شود به زندگی مسالمت آمیز توأم با صلح و آزادی رسید.

بسیج و رهبر معظم انقلاب اسلامی

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای بسیج دانشجویی با معظم له (15/3/86) فرمودند:

بسیج به معنای فرد یا مجموعه آماده برآوردن نیازهای انقلاب است، بسیجی کمر بسته اسلام و انقلاب است.

اهمیت بسیج در داشتن یک درک متعالی از مسائل کشور و مسائل جهان است.

بسیج باید جلوتر از همه وارد عرصه علم بشود و عرصه های علم، فناوری و نوآوری های علمی را تصرف کند. یکی دیگر

از نیازهای عمده شما مسئله اخلاق و معنویت است.

بسیج و قانون

در ماده 35 اساسنامه واحد بسیج مستضعفان (مصوب 15/6/61 مجلس شورای اسلامی) هدف از تشکیل بسیج، «ایجاد توانایی های لازم در کلیه افراد معتقد به قانون اساسی و اهداف انقلاب اسلامی» ذکر شده است.

در قسمتی از ماده 36 اساسنامه مأموریت های زیر برای بسیج تعریف گردیده است:

تعلیم و تربیت در زمینه های عقیدتی، سیاسی و تخصص های مورد نیاز

نتیجه- با مشاهده بیانات حضرت امام، مقام معظم رهبری و قانون مصوب مجلس شورای اسلامی نتیجه می‌گیریم که رسالت بسیجیان ایران و جهان اسلام، همان رسالتی است که قرآن کریم برای رسول گرامی اسلام تبیین فرموده است و به تعبیر امام راحل به «ایجاد حکومت بزرگ اسلامی» منجر می‌شود. خداوند با بعثت رسول (ص) بر مومنان منت نهاده تا برای نجات آنها از گمراهی آشکار، آیات الهی را بر آنها بخوانند، آنها را تزکیه کنند و به آنها کتاب و حکمت تعلیم نمایند. مأموریت رسانه‌ها

در این مورد هم ابتدا به سراغ قرآن کریم می‌رویم. مأموریت مشترک همه انبیا (ص) رساندن پیام خدا به مردم می‌باشد. برای این منظور قرآن از کلمه (تبلیغ) استفاده کرده است. تبلیغ از ریشه (ب ل غ) است. مفردات راغب اصفهانی در توضیح این واژه قرآنی چنین می‌نویسد: بلغ، بلوغ و بلاغ به معنای رسیدن به دورترین مقصد چه از نظر مکانی، چه از نظر زمانی و چه از نظر هر امری از امور مورد نظر، می‌باشد، به طوری که انسان بر آن اشراف پیدا کند. بلاغ به معنی تبلیغ است. مثل آیه (هذا بلاغ للناس). بلاغ به معنای (کفایت) نیز می‌باشد. گفته می‌شود (بلغته الخیر و ابلاغته) یعنی خیر را به او رساندم و ابلاغ کردم. «بلاغت» در مورد کلامی به کار می‌رود که هم ذاتا رسا باشد، هم از نظر معنی صحیح باشد، هم مطابق معنای مقصود و مورد نظر باشد و هم از صداقت برخوردار باشد، به عبارت دیگر از نظر گوینده و شنونده دارای اعتبار باشد، یعنی همان امری را که گوینده قصد می‌کند، شنونده هم آن را بپذیرد.» با توضیح کلمه تبلیغ به دو آیه قرآن مجید اشاره می‌شود:

سوره مائده آیه 67

يا ايها الرسول بلغ ما انزل اليك من ربك و ان لم تفعل فما بلغت رسالته و الله يعصمك من الناس ان الله لا يهدي القوم الكافرين

«ای رسول! آنچه از جانب پروردگارت به تو نازل شده آن را تبلیغ کن (یعنی با بهترین شیوه، شفاف، رسا، صحیح و کامل به منتهای مقصد و مقصود برسان) و اگر چنین نکنی، مأموریت خدایی را به انجام نرسانده‌ای، خدا در این باره حافظ تو می‌باشد و کافران را هدایت نمی‌کند.»

سوره احزاب آیه 39

الذين يبلغون رسالات الله و يخشونه و لا يخشون احدا الا الله و كفى بالله حسيبا (پیامبران)، کسانی هستند که مأموریت های الهی را تبلیغ می‌کنند (کاملابه مقصد می‌رسانند) و از او خشیت (خوف قلبی) دارند و از احدی جز خدا باکی به دل راه نمی‌دهند و خداوند برای محاسبه کافی است. رسانه‌ها و دیگران

انحصار رسانه‌ای- بن باگدیکیان در کتاب «انحصار نوین رسانه‌ای، ناشر روایت فتح، «1385 می‌نویسد: «امروزه استراتژی شرکت های بزرگ رسانه‌ای داشتن سهام های عظیم و عمده در همه رسانه‌هاست؛ از روزنامه گرفته تا استودیوی فیلمسازی. این استراتژی به این کمپانی‌ها و هدایت کنندگانشان قدرت ارتباطی عظیمی داده که در طول تاریخ هیچ حاکم مطلق یا حکومت دیکتاتوری نظیرش را تجربه نکرده است. دنیای کنونی در دست این معدود بنگاه اقتصادی قدرتمند و انحصارطلب است که تمام مردم را با اخبار، تصویر، اصوات و مکتوباتشان بمباران می‌کنند. این دنیایی است که تمام نوزادان ما اکنون در آن متولد می‌شوند؛ دنیای رسانه‌های گروهی. «انحصار نوین رسانه‌ای» تلاشی است برای توصیف ماهیت، تاثیر و بازیگران این دنیای جدید و نحوه تکامل و پیشرفت حیرت انگیزشان در زمانه ما.

نظریه رسانه‌ها- امروز کتاب های زیادی در مورد نظریه رسانه‌ها نوشته شده است که در آن به تاریخچه ارتباطات همگانی، نظریه جامعه انبوه، نظریه های ایدئولوژی، نظریه گفتمان، اقتصاد رسانه‌ها، مسئله مخاطب، آموزش شهروندان، پیام، رسانه های سرد و گرم، انرژی پیوند ها، امپراتوری های کاغذ، مطبوعات، افشاگری حساب شده به عنوان يك شکل حکومتی، عصر خواستن برای انجام دادن، سینما، جهانی پیچیده در حلقه، تلویزیون، غول خجالتی، نبرد آیکون ها و ... پرداخته اند.

دیپلماسی رسانه‌ای- امروزه به تحلیل رابطه رسانه‌ها و سیاست خارجی می‌پردازند، دیپلماسی رسانه‌ای را به عنوان ابزار سیاست خارجی مطرح می‌کنند، نقش دیپلماسی رسانه‌ای را در عصر جهان وطنی بررسی می‌کنند و معضلات سخت افزاری و نرم افزاری دیپلماسی رسانه‌ای را به تحلیل می‌نشینند.

رسانه و ثبات سیاسی- اجتماعی- امروز نقش رسانه‌ها در ثبات یا بی ثباتی نظام های سیاسی انکار ناپذیر است. وحدت و امنیت ملی سخت تحت تاثیر رسانه‌ها است. رسانه‌ها امروز کارکرد امنیتی دارند. اینترنت در بسیاری از خانه ها، مغازه ها و بنگاه ها حضور دارد و برای آزادی اطلاع رسانی و حتی تجارت حدی نمی‌شناسد. علاوه بر آن رسانه‌ها در زندگی روزمره، دین، فرهنگ، مردمسالاری، آموزش، اخلاق، اقتصاد، سیاست، سنت، تجدد، سازمان های بین المللی، منطقه ای و محلی نقش تاثیرگذار دارد و از آنها تاثر می‌پذیرد. یکی از خطرات جهانی، امپراتوری صهیونیسم بر رسانه‌های پر قدرت جهان است.

رسانه‌ها و جهانی سازی- امروز گسترش رسانه‌ها و شبکه‌های جهانی ارتباطات را شاخص ترین نشانه جهانی شدن معرفی می‌کنند. اگر فکری، ایده‌ای و فرهنگی بخواهد جهانی شود و تأثیر گذار باشد باید از طریق «رسانه‌ها» منتقل و

به مقصد برسد.

نتیجه گیری

اگر بسیج رسالت و مأموریت جهانی دارد- که دارد- می خواهد پیام بسیج مستضعفان را تبلیغ کند، می خواهد برای «ایجاد حکومت بزرگ اسلامی» زمینه سازی کند، اراده کرده است اندیشه پاک اسلامی را به معراج برساند، در نظر دارد مرام و حکمت بسیجی را در جهان تعلیم کند، نیاز به پیشرفته ترین، گسترده ترین و با نفوذترین رسانه ها در سطح ایران و جهان دارد.

نویسنده: سیدمرتضی نبوی